

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗНА

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

КАРАЗІНСЬКІ ЧИТАННЯ:
ЛЮДИНА. МОВА.
КОМУНІКАЦІЯ

Тези доповідей
XII наукової конференції
з міжнародною участю

1 лютого 2013 року

Харків 2013

ОСОБЕННОСТИ ИЗУЧЕНИЯ ПОТЕНЦИАЛЬНОЙ ЛЕКСИКИ В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

Гаврилова Л.В. (Тирасполь)

В современном английском языке основная масса новых слов образуется путём словообразовательных средств. В результате развития науки, техники, культуры, общественных отношений постоянно возникают потребности общества в выражении новых понятий и соответственно осуществляется создание новых слов, новых словообразований. Однако не редко создаются и целые словосочетания. Такие словосочетания образуются на данный случай для данного контекста выражая определённую авторскую мысль. Такие слова называются потенциальными. Они создаются авторами как в стилистических целях, а также чтобы назвать единым словом уже известное понятие, которое прежде обозначалось описательно, с помощью словосочетаний. Это явление широко распространено в словообразовании английского языка. Например: *The egg-smashing is necessary for you to make an omelet* (Aldridge). *Milly was the only who really enjoyed the family-gathering*. Такие словосочетания не зарегистрированы в словарях, они могут создаваться в любой момент в соответствии с продуктивными словообразовательными моделями данного языка. По своему морфологическому составу потенциальные слова в английском языке- это слова производные и чаще сложные, это слова реально не существующие или существующие лишь в отдельных случаях в письменной или устной речи. Например: *Someone stood on the bus-stop bench, making a speech* (Saxton). *Later in the day the doorbell rang and a vacuum-cleaner salesman stood in the door*. (Cheedays).

Непрерывной особенностью сложных слов является семантическая прозрачность их частей, значение целого здесь выводится из значения компонентов. Например: *He was a tall young street-sweeper man* (Hailey).

Во многих случаях возможно трансформировать слово в словосочетание и, наоборот, словосочетание в слово. Например: *A house of six rooms – a six-roomed house* – дом из шести комнат.

Среди наиболее продуктивных производных потенциальных слов выделяются слова с суффиксами *-less*, *-like*, *-ish*, *-er*, *-ness*, префиксами

in-, *anti-*, и др. Например: *stockingless* – без чулок, *hatless* – без шляпы, *unbelted* – без пояса, *undrunk* – недопитый.

Сложнопроизводные прилагательные с суффиксом *-ed* структурно образуются по модели “основа прилагательного + основа существительного и суффикс *-ed*”. Например: *a dirty-handed boy – a boy with dirty hands* – мальчик с грязными руками.

Словообразовательная модель “основа прилагательного + *looking*” также высоко продуктивна; слова этого типа имеют значение *похожие на, имеющий (внешний) вид чего-либо*. Например: *modern-looking – имеющий современный вид*. Изучение потенциальной лексики, её особенностей не ограничивается теоретическими проблемами. Оно имеет большое значение для практики преподавания английского языка. Знание учащимся правил образования наиболее продуктивных моделей слов в значительной мере облегчит понимание значения таких слов в ученых текстах и в художественных произведениях. А это, в свою очередь, расширяет возможность учащегося более свободно читать оригинальные тексты, не прибегая часто к словарю. Изучение словарного состава английского языка, расширение и увеличение словарного запаса учащегося будет более эффективным при знании им особенностей потенциальной лексики.

Литература:

1. Мешков О.Д. Словообразования современного английского языка / О.Д. Мешков. – М., 1976.
2. Царев П.В. Сложные слова в английском языке / П.В. Царев. – М. : Изд-во Москов. ун-та, 1979.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕЦІЇ У ВНЗ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ Galarowicz O. (Warszawa), Вовчашта Н.Я. (Львів)

На сучасному етапі розвитку цілісного комплексу відносин між Україною та Польщею, опанування іноземних мов має велике значення, насамперед, як засіб життєдіяльності людини. Англійська мова, як іноземна найширше вивчається в Україні, Європі та у цілому світі. Найчастіше вона використовується співрозмовниками, як мова міжнародного спілкування.

Основним питанням залишається: як мобілізувати всі творчі можливості і здатність курсантів (студентів) у вузах України та Польщі в оволодінні мовою за професійним спрямуванням та викликати до неї інтерес.

По-перше, значний вплив на систему навчання іноземних мов мають особистісно-організаційні фактори. Важлива роль відводиться програмі, оскільки система організації навчання залежить від цілей, визначених у програмі, у тому числі й від їх відповідності соціальним потребам суспільства. У який спосіб реалізуються ці завдання, значною мірою визначається значимістю кількох суб'єктів навчального процесу, а саме: навчальних посібників, автентичних матеріалів (журналів, газет). Важливим є використання можливостей Інтернету та телевізійних програм, які сприяють творчому навчальному процесу у вивченні мов.

По-друге, специфіка вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням в системі пожежної освіти сприяє розширенню та поглибленню навчального процесу в цілому, зокрема забезпечує надходження нової інформації, нових знань, відомостей з різних сфер.

Проте, знання мови не завжди гарантує успішне володіння цією мовою; може з'явитися "неповне розуміння, етнічні стереотипи, переоцінка подібностей рідної та іноземної культури", тому слід розвивати і удосконалювати комунікативні компетенції. Щоб досягнути високого рівня іноземної комунікативної компетенції, слід застосовувати новітні інформаційні методики навчання англійської мови. Одним із нововведень у комп'ютерній технології є інтерактивне відео: перегляд фільмів, програм іноземною мовою, при якому студент оцінює ситуації, пропонувані комп'ютером (відповідає на запитання героїв, керує їх діями), таким чином сам включається у сценарій розвитку подій.

Сьогодні широко впроваджується мультимедійне навчання, яке забезпечує паралельну передачу аудіо – і візуальної інформації на екрані комп'ютера в поєднанні з використанням великих обсягів матеріалу та широких можливостей його швидкого і ефективного опрацювання.

Не менш результативним є поєднання аудіокоментарів з відео-інформацією або анімацією, оскільки з'являється можливість пояснити поступово різні процеси.

Таким чином, нинішні умови можна вважати ідеальними для розвитку та формування професійної та іноземної комунікативної культурної компетенції, але, як це буде відбуватися, залежить саме від нас.

Література

1. М.І. Недопитанський. Випробування інформацією / М.І. Недопитанський. – К., 2003. – С. 10-27. 2. В. Шклер. Мас Медіа і виклик нового століття / В. Шклер. – К., 2003. – С. 4.

ЭТНОСПЕЦИФИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ЦВЕТООБОЗНАЧЕНИЯ В АНГЛИЙСКОЙ ЛИНГВОКУЛЬТУРЕ

Галика Е.В. (Горловка)

Современная лингвистика позволяет рассматривать язык как источник сведений о принципах формирования и закрепления субъективного, национально-обусловленного значения в знаке, что способствует определению особенностей культуры и ментальности носителей определенного языка. Осмысление этнокультурных различий позволяет выделить взаимосвязанные смысловые линии в чужой культуре и в результате более полно оценить такие линии в собственной культуре.

Показательным в изучении этноспецифических значений является изучение цветообозначений в разных языках. Целью нашего исследования является определение особенностей восприятия синего цвета, закрепленного в английском языке.

Интересным представляется тот факт, что физиологически человечество имеет практически равные возможности в восприятии цвета – по мнению ученых, первые признаки дифференциации цветов удается установить у детей к середине четвертого месяца [2, с. 118], – а языковые данные свидетельствуют о различиях не только в эмоциональных отношениях к цветовому обозначению в языке, но и различиях в количестве цветообозначений и их ассоциативных показателей. Соответственно возникает вопрос об идентичности восприятия и понимания цвета различными народами.

Как отмечает А. Вежбицкая, категория цвета как таковая не универсальна в отличие от универсального человеческого понятия "видение" [1, с. 232].

Исследования отношения современного человека к определенным цветам, к синему в частности, проводимые в рамках ассоциативных экспериментов, показывают: 1) наибольший процент ассоциации синего цвета у носителей языка с объектами и явлениями живой и неживой природы (причем респонденты чаще называют небо и воду,